



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.478/2023/5.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe; eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Tolna Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Brunn Ágnes kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 17. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 11.K.701.155/2022/16. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 23.915 (huszonháromezer-kilencszáztizenöt) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes helységi Rendőrkapitánysága Osztályi Alosztályi állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot, működési körzete település1, település2 és település3 települések. Az alperes a körzeti megbízotti működési körzetekből körzeti megbízotti csoportot (a továbbiakban: KMB csoport) alakított ki, amely a fenti településeken kívül további 4 településre terjedt ki. A felperes 2019. augusztus 1. és 2022. augusztus 31. között (a továbbiakban: perbeli időszak) havonta átlagosan 12-15 szolgálatot látott el, melyek során körzeti megbízotti beosztása ellátása mellett legalább egyszer, de jellemzően többször is a körzeti megbízotti működési körzetén, illetőleg a KMB csoport működési körzetén kívüli egyéb szolgálati feladatokat is végzett (járőrszolgálat, rendezvénybiztosítás, migrációs ellenőrzés, fokozott ellenőrzés), ellentételezés nélkül. A felperes emiatt 2022. augusztus 29-i keltezéssel szolgálati panaszt terjesztett elő és a perbeli időszakra az illetményalap 75 %-nak megfelelő mértékű havi megbízási díj és törvényes késedelmi kamata megfizetését kérte. Szolgálati panaszának a helységi Rendőrkapitányság vezetője nem adott helyt, azt elbírásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez, aki a panaszt megalapozatlanságra hivatkozással a határozatszám1 számú határozatával elutasította.

A kereset és védírat

[2] A felperes módosított keresetében a perbeli időszakra – 2020. június, október és 2021. április kivételével – 985.592 forint megbízási díj és annak 2021. február 16-tól számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Perköltség címén 49.000 forint munkadíjat és a tárgyaláson való megjelenés költségeként 5.000 forintot számított fel. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a), b) és c) pontjára, valamint az (5) bekezdésre és a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4., Kf.VII.45.156/2021/4., Kfv.VII.39.549/2021/4. számú ítéletére alapította. A megbízási díj mértékét havonta az illetményalap 75%-ában (28.988 forint) jelölte meg. Előadta, hogy körzeti megbízotti beosztása ellátása mellett, abba nem tartozóan, rendszeresen, utasításra ellátott egyéb szolgálati feladatokat is (járőrszolgálat, rendezvénybiztosítás, migrációs ellenőrzés, fokozott ellenőrzés). Kimutatásban feltüntette, hogy mely napokon vonták el működési körzetéből, illetve a KMB Csoport működési körzetéből; ebből következően rendszeresen, szinte minden szolgálatban a működési körzetén kívül is eljár. A Körzeti Megbízotti Szabályzatról szóló 26/2015. (XII.09.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 21. és 24. pontjaira hivatkozva kiemelte, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatba csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen és csak a KMB Szabályzatban felsorolt esetekben lehet működési körzetéből eseti jelleggel elvonni, ebbe a járőr- és egyéb feladatok nem tartoznak bele. A kifogásolta, hogy a járőrszolgálatok idején más járőrpárt nem is osztottak be azonos illetékességi területre. A Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletében már eldöntötte azt a jogkérdést, hogy a különleges jogrend időszakára is jogosult megbízási díjra. Az alperes által vitatott hónapok közül 2021. február hónapra keresetét fenntartotta, 2022. augusztus hónapra pedig úgy nyilatkozott, 2022. augusztus 1. és augusztus 12. közötti időszakban is volt a KMB Csoport működési körzetén kívüli feladatellátása. 2021. február 4-én berendelték helységi1ra, ahol megbeszélést tartottak az elvárásokkal, a feladatok teljesítésével kapcsolatban.

[3] Az alperes a védíratában elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan – a különleges jogrend idejére eső feladatellátások kivételével – a felperes megbízási díj iránti igényének az illetményalap 50%-ában történő megállapítását, harmadlagosan – ha a bíróság a

különleges jogrend idejére is megállapítja a megbízási díj jogalapját – akkor a teljes időszakra a megbízási díj mértékének az illetményalap 50%-ában történő megállapítását kérte. Állítása szerint 2020. június, július, október, valamint 2021. január, február, április és 2022. február hónapokban nem érte el a 10%-ot sem a körzeten kívüli feladatellátás, illetve a járőrszolgálat aránya a felperesi kimutatás szerint sem, ezért ezekre a hónapokra a felperesi kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperes a vizsgált időszakban eseti jelleggel, nem rendszeresen végzett olyan járőri tevékenységet, mely a csoport működési körzetének elhagyásával járt volna, a körzeti megbízottak feladatkörébe a közterületi/járőri tevékenység is beletartozik. A KMB szabályzat 26-27. pontja alapján a körzeti megbízott bizonyos esetkörökben eljárhat a működési területén kívül is, ez azonban nem jár automatikusan azzal, hogy ezáltal megbízási díjra lesz jogosult. A felperes a csoport működési körzetén kívül a vizsgált időszakban csak alkalmanként látott el (ha ellátott) rendezvénybiztosítást, közlekedésrendészeti feladatokat, közlekedési akciót, és az eseti jelleg miatt ezen alkalmak nem adnak alapot a megbízási díjra. A KMB Szabályzat 21. pont c) alpontja alapján a felperes a különleges jogrend alkalmával elvonható volt működési körzetéből; a 327/2021. (VI. 10.) Korm. rendelet alapján a járvány következményeinek elhárításában résztvevő dolgozók – így felperes is – 10 munkanap pótszabadságra vált jogosulttá. A felperes nem töltött be a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztást, és nem helyettesített a b) pont szerinti szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személyt sem. A felperest nem illeti meg megbízási díj a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján sem, mivel nem látott el más beosztásba tartozó feladatkört többletfeladatként, figyelemmel a munkaköri leírásában és a tevékenységet szabályozó normatív rendelkezésekben foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében 956.604 forint megbízási díj és annak 2021. július 6. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint 52.830 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, és (5) bekezdése, a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr1.) 2. számú melléklete, a KMB Szabályzat 3. pont d) alpontja, 15., 21. pontjai alapján hozta meg. A 2023. augusztus 25. napján meghozott 11.K.701.155/2022/21. számú kiegészítő ítéletében rendelkezett az eljárás során feljegyzett és le nem rótt eljárási illeték állam általi viseléséről.

[5] Ítéleti indoklása szerint az alperes nem igazolta, hogy a felperes által megjelölt szolgálatok ellátása megfelelt volna a szabályzat 21. pontja szerinti feltételeknek, erre tekintettel azok többletfeladatnak minősültek. A felperes e feladatokat nem a saját működési körzetén belül, hanem azon kívül (a csoport működési körzetén belül vagy azon kívül) látta el, a huzamos ideje érvényesülő bírói gyakorlat felhívásával rámutatott arra, hogy amennyiben a hivatásos állomány tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat saját beosztása alóli mentesítés nélküli többletfeladatként látja el, a Hszt. 71. § (5) bekezdés szerinti megbízási díjra jogosult (Kfv.III.45.033/2022/6., Kfv.VII.45.115/2022/4., Kfv.VII.45.078/2022/4., Kfv.VII.45.077/2022/4. stb.). Megállapította, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem tartoztak a felperes kinevezése szerinti beosztásához, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési körén kívül látta el. A peradatok alapján az alperes által a 14.

sorszámú beadványában hivatkozott időpontok figyelembevétele mellett is rögzítette, hogy arra tekintettel jogosult ellentételezésére a felperes, hogy tartósan és visszatérő jelleggel, éveken keresztül szinte minden hónapban legalább egyszer, de jellemzően többször látott el működési körzetén kívül, a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó feladatokat. A felperest a különleges jogrend időszakában is rendszeresen osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül is egyéb feladatokra, ezért e tevékenysége a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította. Mindezek alapján a beosztásába nem tartozó többletfeladatok működési körzetén kívüli ellátásáért megbízási díjra való jogosultságát a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megalapozottnak ítélte.

[6] Rögzítette, hogy a felperes 2020. június, október és 2021. április hónapok vonatkozásában a kereseti követelését leszállította; 2021. február hónapra ugyanakkor megalapozatlansága miatt a felperes keresetét elutasította, figyelemmel arra, hogy az egyetlen felperes által hivatkozott, működési körzetén kívüli tevékenységet a körzeti megbízotti feladatok ellátásával kapcsolatos állománygyűlésen való megjelenés jelentette helysége. Miután 2022. augusztus 12. napját megelőző időszakban is volt a felperesnek olyan szolgálata, ami a követelés jogalapját megalapozta, a bekövetkezett KMB szabályzat módosításának a jogalappal kapcsolatos hatását nem vizsgálta.

[7] A megbízási díj mértékének meghatározása körében értékelte, hogy a rendszeresen végzett többlettevékenység miatt a felperes körzeti megbízotti feladatai háttérbe szorultak, több különböző típusú feladatot látott el, így nem tartotta indokoltnak a jogszabályi minimum szerinti megbízási díj alkalmazását, hanem ahhoz közelítő illetményalap 75%-ban határozta meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát, valamennyi szempont összességében mérlegelésével.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és – védíratával egyezően – a kereset elutasítását; másodlagosan a – különleges jogrend idejének kivételével – a kereset jogalapjának megállapítása esetére a megbízási díj mértékének az illetményalap 50%-ában; harmadlagosan a különleges jogrend idejére is a megbízási díj mértékének az illetményalap 50%-ában történő meghatározását kérte. Előadta, hogy 2020. július, 2021. január, 2022. február hónapokra, valamint 2022. augusztus 12. napjától nem állapítható meg megbízási díj, mert nem éri el a 10%-ot sem a körzeten kívüli feladatellátás, járőrszolgálat aránya. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseit, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 35. § (6) bekezdését, továbbá nem felel meg a Kúria Kf.VII.45.157/2021/6. számú ítéletének, mivel értelmezése szerint a Kúria hivatkozott döntése nem vonatkozik a csoporton belül végzett körzeti megbízotti feladatokra.

[9] Arra hivatkozott, hogy a perbeli időszak alatt nem merült fel olyan napi rendszerességgel végzett feladatellátás, amely a megbízási díjat megalapozná; az esetleges beosztáshoz nem tartozó feladatok nem jelentettek többletfeladatot, illetve többletterhet, mivel ezek idején a felperesnek nem kellett ellátnia a körzeti megbízotti feladatait. A felperes kimutatásából megállapítható, hogy működési körzetéből nem napi rendszerességgel, hanem csak eseti jelleggel vonták el, és a megjelölt hónapokra a felperes kimutatása szerint sem éri el a 10%-ot a körzeten kívüli feladatellátás, illetve a járőrszolgálat aránya, azaz csupán egy

szolgálati napot érintett a járőrfeladat ellátása működési körzeten kívül. A felperes 2020. júliusban egy közlekedési akcióban; 2021. januárban egy fizetett túlszolgálattal ellentételezett helységi szolgálatban; 2022. februárban egy közlekedési akcióban vett részt.

[10] A KMB Szabályzat 2. és 24. pontot érintő módosítása alapján 2022. augusztus 12-től a kereset elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a módosítás alapján a körzeti megbízott már a rendőrkapitányság illetékességi területén köteles rendőri jelenlétet biztosítani és a rendőrség hatáskörébe tartozó helyi bűnmegelőzési, bűnüldözési és rendészeti feladatokat ellátni; járőr melletti szolgálat során nincs olyan előírás, hogy arra a körzeti megbízott működési körzetében kerüljön sor. A fokozott ellenőrzéssel érintett időszakban pedig a felperes a KMB Szabályzat 21. pontja alapján a körzeti megbízotti működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt. A felperes által ebben az időszakban végzett, kifogásolt tevékenységek eseti jelleggel valósultak meg. Álláspontja szerint tovább csökken a felperes által végzett többletfeladatok mennyisége a különleges jogrendek időszakaival, valamint a csoporton belüli körzeti megbízotti szolgálatokkal, továbbá a fizetett túlszolgálatban végzett feladatokkal. Valamennyi, a különleges jogrend, illetve a fokozott ellenőrzés időszakában végzett tevékenységről elmondható, hogy csupán eseti jelleggel került rá sor a körzeten, illetve a csoport körzetén kívül.

[11] A körzeti megbízotti csoport kialakításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy ennek célja a folyamatos rendőri lefedettség biztosítása, ezt támasztja alá a KMB Szabályzat 77. pontja és 1. számú melléklete is.

[12] Az elsőfokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során nyilvánvalóan téves következtetésre jutott. Az ítéletben rögzítettekkel szemben a felperes esetleges többletfadatai nem különböztek a körzeti megbízotti szolgálat feladataitól. Ezek általában körzeten belül a körzeti megbízott által végzendő feladatok voltak: migrációs ellenőrzés a KMB Szabályzat 58. pontja alapján, bűnügyi tevékenységben való részvétel a KMB Szabályzat 66. és 68. pontja alapján, közlekedési akció a KMB Szabályzat 54. pontja alapján, rendezvénybiztosítás a KMB Szabályzat 51. pontja alapján, közterületszolgálat a KMB Szabályzat 2. pontja alapján. A járőrtevékenység sem igényel a körzeti megbízotti munkához képest más szaktudást, és a járőrbeosztás még alacsonyabb is a körzeti megbízotti beosztásnál. A feladatok nem jelentettek többletterhet a felperes számára, mivel ezek idején nem kellett ellátnia körzeti megbízotti feladatait, ezért a keresetnek történő helyt adás esetén a megbízási díj mértékét az illetményalap 50%-ában kérte meghatározni.

[13] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes ténybeli és jogi indokaira tekintettel. Perköltség igényt érvényesített és hivatkozott a Kúria hasonló tényállás mellett hozott Kf.VII.39.549/2021/4. számú és a Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéleteire. Hangsúlyozta, hogy számos pert indított e tárgykörben, és a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Álláspontja szerint nem egyes hónapok kiragadása alapján kell megítélni a peresített időszakot, hanem tendencia-szerűen kell vizsgálni.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[14] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – nem alapos.

[15] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[16] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított feladatellátás rendszerességét, valamint az elsőfokú ítélet jogalapját és összecszerűségét a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdésének, valamint a mérlegelési szempontok tekintetében a BMr2. 35. § (6) bekezdésének a megsértésére hivatkozással támadta.

[17] Arra való hivatkozása körében, hogy elsőfokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során nyilvánvalóan téves következtetésre jutott, nem jelölt meg eljárási szabálysértést, emiatt ezt a Fővárosi Ítéltábla nem vizsgálhatta. Az alperes nem mutatta be azt sem, hogy a Kúria Kf.45.115/2022/4. számú ítéletének, - amely a Bírósági Határozatok Gyűjteményében K-KJ-2022-1176 számon jelent meg - a törvényszék ítélete mennyiben nem felel meg, mely okból állítja, hogy attól jogszabálysértő módon eltér. Nem mutatta be a Kúriának a korlátozott precedens-rendszer bevezetésére tekintettel kialakított ügyazonosság-doktrínájának figyelembevételével a jogsértő eltérést. Önmagában az, hogy az említett döntés a nem vonatkozik a csoporton belül végzett körzeti megbízotti feladatokra, fellebbezésre nem adott alapot, ugyanis a perbeli elsőfokú ítélet a körzeti megbízotti beosztástól eltérő többletfeladatok ellentételezéséről határozott.

[18] Az anyagi jogszabálysértéssel érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletében – helytállóan – egyértelműen azt tekintette a megbízási díjra alapot adó, beosztástól eltérő többletfeladatnak, hogy a felperes körzeti megbízotti beosztása mellett látta el járőri és egyéb szolgálati feladatokat huzamosabb időn át, nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, egyrészt a működési körzetében, másrészt azon és a KMB Csoport működési körzetén kívül. A megbízási díjra jogosultság megítélésénél annak tulajdonított jelentőséget, hogy felperes a körzeti megbízotti szabályzat 21. pont alapján látta-e el a feladatait és a működési körzetéből nem eseti jelleggel, és nem a KMB szabályzatban meghatározott feladatok ellátására kapott utasítást az alperestől.

[19] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó: az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés]. A perben nem volt vitatott, hogy a keresettel érintett időszakban felperes a beosztásához tartozó feladatok ellátása mellett, az alperes utasítása szerint egyes napokon a beosztásához nem tartozó feladatokat látott el többletfeladatként, ezért az elsőfokú bíróság helyesen a Hszt. 71.§ (5) bekezdése fennállását állapította meg.

[20] A Kúria számos határozatában leszögezte, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban

egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következőket bírői gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Kf.VII.45.117/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1176).

[21] A fentiek alapján helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be. A Kúria korábbi, szintén közzétett határozataiban (pl.: Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-744, Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. A megbízási díjra jogosultság tekintetében nem annak van jelentősége, hogy a felperes elméleti felkészültsége, valamint szakmai ismeretei és tapasztalatai őt ténylegesen alkalmassá tették-e, a kapitányságvezető utasításából fakadó feladatok ellátására, illetve az általa ténylegesen végrehajtott feladatok többletmegterhelést jelentettek-e a számára, vagy aránytalan sérelmet okoztak-e, hanem kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a körzeti megbízotti beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg. A Kúria követendő határozataiban (Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785, Kf.VII.45.004/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-918) már állást foglalt – a Hszt. 44. § (1) bekezdés, 45. § (1) bekezdés és egyéb normák (az KMB Szabályzat és a Járőr- és Őrszolgálati szabályzat alapján) a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége tekintetében, az alperes ettől eltérő jogi okfejtése nem fogadható el.

[22] A perben nem volt vitatott a felperes által ellátott feladattípusok köre és azok mértéke sem, a vita tárgyát az képezte, hogy az abban megjelölt és felperes által ellátott feladatok, azok előfordulásának gyakorisága alapján eseti jellegűnek tekinthetők-e, avagy rendszeres többletfeladat ellátásáról van-e szó, illetve a 2020. július, 2021. január, 2022. február hónapokban, valamint 2022. augusztus 12. napjáig ellátott feladatok megalapozzák-e a megbízási díjat.

[23] A peres iratok, így a csatolt tevékenységi kimutatás alapján a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a vitatott hónapok esetében az alperes nem vette figyelembe a felperes által ellátott járőrszolgálatokat, ami megalapozta a megbízási díjigényt. A másodfokú bíróság helytállónak találta az elsőfokú bíróság indoklását arra nézve, hogy a 2022. augusztus 12. napját megelőző időszakban teljesített feladatellátás megalapozta a felperesi követelés jogalapját e hónapra is, ezért más szükségtelen volt a KMB Szabályzat módosítását vizsgálni, értékelnie az elsőfokú bíróságnak. A 2020. július hónapra eső egy közlekedési akció esetében – figyelemmel a keresettel érintett időszakban folyamatosan teljesített többletfeladatok ellátására – a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak a megbízási díj minimum összegre csökkentését. Az alacsonyabb beosztásokhoz tartozó többletfeladatok ellátása megbízási díjra jogosítanak, mivel a jogalkotó nem többletterher, hanem többletfeladat-ellátás esetére biztosította a megbízási díj megfizetését, azaz e juttatásra besorolási kategóriától függetlenül jogosulttá válik az, aki a beosztásába nem tartozó többletfeladatot ellátja. Nincs

tehát olyan törvényi kikötés, amely szerint megbízási díj kizárólag a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok ellátása esetén jár.

[24] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az elsőfokú bíróság a felperesi kimutatás szerint helyesen következtetett a többletfeladat ellátására. A KMB szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be, az alperes azonban nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB szabályzat 21-22. pontjaiban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrszolgálati és egyéb feladatok a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen (havonta több alkalommal) végezte, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ugyan ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-680, Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1).

[25] A felek által csatolt tényleges feladatellátásokat tartalmazó kimutatás alapján – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – megállapítható, hogy a felperes által huzamosabb ideig (4 hónap kivételével a teljes perbeli időszakban) rendszeresen végzett többletfeladatok mértéke hónaponként, esetenként eltérő mértékű volt ugyan, azonban ez az elsőfokú bíróság mérlegelését a megbízási díj összegének a meghatározása tekintetében nem tette jogszabálysértővé és megalapozatlanná. Az ítéltábla egyetértett a felperes azon érvelésével, miszerint a KMB szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. Tekintettel arra, hogy a peresített időszakban a felperest rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri feladatokra, a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította.

[26] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőrszolgálati és egyéb feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott a KMB szabályzat 21. pont b)-c) alpontjai alapján arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A kúriai joggyakorlat foglalkozott már a perbeli esetben is felmerült különleges jogrendi időszak kérdésével, amelyben elfoglalt jogi álláspont (Kf.VII.45.005/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-899, Kf.VII.45.007/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-898) szerint az, hogy a rendőrt az általa peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül, járőri feladatokra e körülményre hivatkozással, megalapozatlan védekezés, a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenységére is jár megbízási díj. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások az érintett rendőr eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot. (Kf.VII.45.184/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-929, Kf.VII.45.176/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-930).

[27] A KMB Szabályzat 2022. augusztus 12. napjától módosult rendelkezései közül az alperes fellebbezésében a működési körzettel összefüggő 2. és 24. pontban foglalt – korábitól eltérő tartalmú – rendelkezést hívta fel, azonban részletesen nem munkálta ki, hogy az elsőfokú ítélet arra vonatkozó indokolása mennyiben és milyen okból jogszabálysértő, továbbá a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt konjunktív feltételrendszer körében kialakult jogértelmezést miként változtatja meg a megbízási díjat megalapozóan elfogadott augusztus 11-ig tartó időszak tekintetében. Az ezen időhatárig felmerült időszakra kialakult gyakorlat szerint a megbízási díjra való jogosultságot nem csupán a működési körzeten kívül végzett tevékenység, hanem a beosztásához nem tartozó többletfeladatellátás is megalapozza. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes már a módosítás időpontjáig teljesített annyi többletfeladatot, ami megalapozta 2022. augusztusra is a megbízási díjat. A Kúria korábbi határozataiban (pl. Kf.VII.45.039/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-988) arra is rámutatott, hogy az ORFK utasításai szolgálati viszonyra vonatkozó szabályok [Hszt. 2. § 30. pont], de nem jogszabályok, azok megsértésére hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adott alapot [Kp. 99. § (1) bekezdés].

[28] A KMB csoport létrehozása a KMB Szabályzat 3. d) és 15. pontjaiban foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A körzeti megbízott működési körzete változatlanul megmarad, azt a KMB Szabályzat 72. c) pontjában írtak is megerősítik. A KMB csoport létrehozásának célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, melynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte és álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által a működési körzeten kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és a csoport működési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-930, Kf.VII.45.184/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-9291).

[29] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.); amennyiben az alperes nem állapít meg és nem fizet megbízási díjat a felperesnek, a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatja meg. A megbízási díj mértéke az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthető, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján azért jár, mert a rendvédelmi szerv tagja a beosztásához tartozó eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez és ezt a többletterhet a Hszt. 71. § (5) bekezdésében a jogalkotó az illetményalap 50-200%-áig terjedő összegű megbízási díjjal kompenzálja. A BMr2. 35. § (6) bekezdése alapján a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletter, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A Kúria számos döntésében kiemelte, a mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, annak gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni, valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, és a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatok egyedi vizsgálata alapján kell arról dönteni, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár.

[30] Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Ítéletében indokát adta

a döntése alapját képező és általa mérlegelt szempontoknak. A tényállásban foglaltak és a jogi indokolásban leírtak összevetése alapján megállapítható, hogy az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes rendszeresen és visszatérően végezte a beosztásába nem tartozó, különböző típusú szolgálati feladatokat, ugyanígy azt is, hogy saját feladatai háttérbe szorultak.

[31] Az alperes fellebbezésében a mérlegelési szempontok tekintetében a BMr2. 35. § (6) bekezdésének sérelmét kifogásolva arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által – a rendvédelmi illetményalap 75%-ában – meghatározott mérték eltűzött, a felperes esetleges többletfeladatai nem különböztek a körzeti megbízotti szolgálat feladataitól; az alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladatok szélesebb szaktudást nem igényeltek; a felperes számára többletterhet nem jelentettek; ezek idején nem kellett ellátnia körzeti megbízotti feladatait.

[32] Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással kellett volna bemutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerúségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. A többletfeladat-ellátás eseti vagy rendszeres jellege nem az összecszerúség, hanem a jogalap körében értékelendő; úgyszintén az is, hogy a beosztása szerinti feladathoz hasonló feladatokat látott el többletként, vagy az egyébként az a beosztásába tartozott-e vagy sem. Ugyancsak a jogalap körében értékelendő, hogy a felperes többletfeladatának ellátására eredeti feladatai alóli mentesítés nélkül került sor. Az alacsonyabb beosztásokhoz tartozó többletfeladatok ellátása is megbízási díjra jogosít, a jogalkotó nem a többletterhet, hanem többletfeladat-ellátás esetére biztosította a megbízási díj megfizetését, azaz arra a beosztástól és besorolástól függetlenül jogosulttá válik az, aki a beosztásába nem tartozó többletfeladatot ellátja. A másodfokú bíróság ismételten kiemeli, hogy nincs tehát olyan törvényi kikötés, amely szerint megbízási díj kizárólag a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok ellátása esetén jár.

[33] A Fővárosi Ítéltábla a fentiekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[34] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (5)-(6) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, a pertárgyérték 2,5 %-ában.

[35] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdésébe szerint számított 76.528 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[36] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99.§ (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. február 7.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró